

Е К С П О З Е

на министъра на отбраната Аню Ангелов

на разширения Съвет по отбрана

18 декември 2012 г., София

Уважаеми господин президент,

Благодаря Ви за оценката и изразената подкрепа за работата на Министерството на отбраната, на командирите и на ръководителите на самостоятелни структури. За нас е полезно да чуем и Вашето мнение за протичащите процеси, което ще вземем предвид при бъдещи решения. На нас ни предстои в началото на следващата година да извършим пълен анализ на резултатите от дейността през настоящата година, поради което аз сега ще очертая основните моменти от нашата дейност през 2012 година.

Както споменах в началото, ние залагаме на колективния подход при търсенето на решения. Решенията за развитието на ВС се вземат на базата на Стратегията за национална сигурност, Националната отбранителна стратегия, Бялата книга за отбраната и Въоръжените сили, Плана за тяхното развитие и са пряк резултат от съвместната ефективна работа на гражданската и военната експертиза като напълно интегрирана администрация.

През 2012 година Българската армия нееднократно показва готовност за бърза и адекватна реакция и висок професионализъм. Вие, г-н Президент, имахте възможност лично и на място да се уверите как действат българските мъже и жени в униформа в операция зад граница. В такава напрегната обстановка на място ние

започнахме трансформацията в Афганистан. Във вътрешен план на няколко пъти намесата на БА беше решаваща и навременна за преодоляване на последствията от бедствия -наводнения, горски пожари в труднодостъпни местности, обезвреждане на боеприпаси и други.

Да, в началото на прехода наистина имаше рейтинг от 76% , но и сега рейтингът на Българската армия, не говоря за Министерство на отбраната варира на първите места от институциите.

Настоящата година е важна за изпълнение на плановете за реорганизация на базата на стратегическите документи. Трансформацията в тактическите звена доведе до окрупняването на бригадите по натовски стандарт и с нова структура. Успешно бе сертифицирана първата от предвидените шест батальонни бойни групи в двете бригади. В тристепенното командно-щабно учение „Есен - 12”, каквото не беше провеждано от седем години, ние тествахме готовността на структурите на оперативно и стратегическо ниво да планират и управляват операции и резултатите са положителни.

Успяхме да създадем добра организация при преместването на военнослужещи от гарнизон в гарнизон, и да осигурим на мотивираните и добре подготвените военнослужещи възможност да служат в други поделения. Този процес продължава и сега, и днес подписах заповед, с която разрешавам да бъдат преназначени 40 военнослужещи, предвидени за съкращаване, но които ще продължат служба в други поделения.

От 1 декември повишихме компенсационните суми с 15% за лицата, които живеят на свободен наем, и изравнихме два от най-важните гарнизони - Карлово и

Казанлък с областните градове, което даде възможност още едно увеличение да направим специално в тези гарнизони, където , както и в Стара Загора се съсредоточава основният контингент на Сухопътни войски. Изплащаме допълнителни възнаграждения на базата на лични постижения. Например днес подписах заповед за удвояване и на допълнителните възнаграждения за владеене на чужд език диференцирано в зависимост от степента на владеене и считам, че това е важна предпоставка за увеличаване на броя на военнослужещите и цивилните, които владеят официалните езици на НАТО – английски и френски език.

От началото на следващата година увеличаваме заплатите в системата на отбраната (за военнослужещите с 9% и за цивилните служители по трудово правоотношение със 7%).

Беше направена промяна в условията за пенсиониране на военнослужещите – въвеждане на възраст за пенсиониране. Няма друга страна от НАТО и ЕС, в която военнослужещите да придобиват право на пенсия, само въз основа на изискване за стаж.

Тези промени бяха необходимият компромис, сделка, между това, което обществото иска от нас и какви въоръжени сили може да си позволи, между запазването на социалните компенсации на военнослужещите и увеличаването на заплатите. През последните месеци се изговориха много неща във връзка с напускането на военнослужещи по собствено желание, искам да дам сравнителен анализ, за да очертаем тенденциите в това отношение. Броят на тези напуснали трябва да се разглежда в рамките на цялостната реорганизация. Тази година ние трябваше да съкратим около 3000 щатни бройки. Това е утвърдено още с Плана за

развитие , приет от МС в края на 2010 година. Една част от военнослужещите вече е освободена, други са в разпореждане и ако не намерят реализация ще бъдат освободени, трети предпочитат да напуснат по собствено желание. Почти всички, напуснали по собствено желание, имат право на пенсия, което им дава известна социална сигурност. Военнослужещите, като напуснат, създават условия на тяхно място да дойдат лейтенанти, старши лейтенанти, капитани, които в противен случай биха били обхванати от реорганизацията и, съответно съкратени. Искам да подчертая, че армията, още повече армията, която се формира на професионален принцип, не е застинала организация. Тя се нуждае от млади хора и това единственият начин нейният състав да се подменя.

Общият брой на напусналите армията поради организационно-щатни промени или по собствено желание е около 1500 души за тази година, колкото са били и през 2011г. и с около 20% по малко от напусналите през 2010 г. В периода от 1 октомври до днес са напуснали поради придобито право на пенсия 651 офицери, офицерски кандидати и сержанти. В сравнение със същия период на 2011 г. , когато няма предложение за промяна в условията за пенсиониране - по същата причина са освободени 641. Както е видно от тези данни въвеждането на изискване за възраст не е променило тенденцията в посока на увеличаване. При реорганизацията са съкратени през 2012 г. 563 офицерски длъжности. В същото време по различни причини през цялата година са освободени 577 офицери. С други думи колкото са планираните за съкращаване, приблизително толкова са и напусналите офицери. През 2013 ще имаме 107 новопроизведени офицери, които заедно със 106 офицери, завършващи военна академия и стратегически курс, както и 60 офицери, понастоящем на дублиращи длъжности, ще попълнят част от вакантни длъжности.

Нашето виждане е, че службата до пределна възраст съгласно ЗОВС трябва да е правило, а не изключение – така добре подготвените военнослужещи ще служат повече, ще получават и по-високи възнаграждения, ще расте и размерът на заслужените обезщетения, ще се предават опит и познания, ще има приемственост. Това е в интерес и на обществото, и на самите военнослужещи.

Създадохме условия офицерите и сержантите да служат до пределна възраст, като анализите са, че голямата част от тях го желаят. Както на офицерския, така и на сержантския състав се предоставят нови възможности за длъжностно развитие. Затова с последните промени в Правилника за прилагане на Закона за отбраната и ВС, Министерският съвет увеличи с две години възрастта за кандидатстване в редовна и задочна форма на обучение във Военна академия, удължи срока за заемането на длъжности, изискващи завършена Военна академия от офицери без такова образование до 31.12.2015 г. Вместо 2013 г. От следващата година е разрешено на офицери със звание подполковник да се обучават в стратегически курс и вече е отдадена заповедта за 32-ма офицери, подполковници. До 2015 е удължена и възможността сержантите да заемат длъжности, които са в несъответствие с притежаваното от тях звание. С извършени промени в Класификатора на длъжностите за военнослужещите се позволява на сержантите да растат на една длъжност до звание старши-сержант.

Искам категорично да подчертая, че други промени, освен заложените в Плана за развитие от 2010 година не се планират. Всички военнослужещи имат ясната представа какво предстои, а командирите на всички нива трябва активно да работят с хората по места и да им предоставят цялата информация. Категорично отхвърлям всякакви слухове за отпадане на социални компенсации, включително обезщетенията от 20 заплати или за сливане на командвания на видовете въоръжени сили.

Същевременно, след приемането на Закона за резерва при огромен интерес и голяма състезателност започна набирането на резервисти и вече се подготвят договорите с първата група от 225 резервисти. Ще има и няколко приема през следващата година.

Всичко това е потвърждение на следваната от нас кадрова политика за създаване на възможности за задържане максимално на подготвените и мотивирани военнослужещи.

Смятам, че именно такива хора са необходими и полезни на Българската армия. Затова и отделяме преимуществено средства за добра, качествена подготовка. Непрекъснато расте делът на ресурсите от бюджета за бойна подготовка. Заделят се повече пари за гориво, летателни, плавателни дейности, повишава се броят на ученията, с акцент върху съвместната подготовка.

За първи път от началото на мандата на това правителство, започнал с 576 млн. наследен дълг, приключваме годината без финансови задължения, с изключение на тези на ВМА, но искам да подчертая, че те се правят в интерес на общото здравеопазване на българските граждани. Преизпълнен е и планът на Министерството на отбраната за собствените приходи с 55%., което ни позволи да реинвестираме в способности. Осигурени са резервни части и ремонт на летателна техника за Военновъздушните сили, поддръжка на комуникационно, информационно и навигационно оборудване, а новият подход за сключване на рамкови договори за логистична поддръжка се оказа много ефективен, пример за което е, че всичките три военно-транспортни самолета С-27J “Спартан” вече летят.

България поема лидерството в някои регионални инициативи, както и в инициативи по проекти в рамките на интелигентната отбрана на НАТО.

Предстои да премине акредитация в НАТО и да започне да функционира създаденият Център за изследване, изграждане и усъвършенстване на способности на НАТО за управление на кризи и оказване на помощ при бедствия (Center of Excellence on Crisis Management for Disaster Response). Друг такъв проект е „Ролята на жените в сигурността и отбраната“ (‘Female Leaders in Security and Defence’), Сред пионерите сме в инициативата Building Integrity in Defense – антикорупционната политика на министерството на отбраната, тя беше оценена на два пъти много високо и включва пакет от много конкретни мерки и принципи, а не общи изказвания и философия.

Изключително важно е разработването на нормативната основа на дейността на службите – служба „Военна полиция“ вече има закон, а проектът на “Закон за военното разузнаване” е вече в Народното събрание.

Уважаеми г-н президент,

Нашата цел е да запазим стабилността на системата, да сложим край на радикалните реформи и да градим след 2014 г. по еволюционен път отбранителните ни способности. Промените през 2013г. са отдавна известни и планирани. Важна е ролята на командирите от всички степени за разясняване на ключовите моменти в тези планове, за да може военнослужещите да вземат решения по отношение на службата си информирано, а не основавайки се на слухове и спекулации. Важна е и ролята на медиите за боравене с реалистичните данни, а не на слухове и спекулации.

В изпълнение на Стратегията за трансформиране на участието ни в операцията на ръководените от НАТО международни сили за поддържане на сигурността в Афганистан, в началото на 2013 г. предстои прекратяване на участието на ротата за действие в зоната за отбрана на летище Кабул. Намалването на числеността на контингента ни ще е с около 30 % спрямо този през 2012 г.

Работим за финализиране и реализиране на инвестиционния проект за нов тип многоцелеви изстребител за ВВС. Създаденият проектен екип извърши огромен обем от проучвателна и аналитична дейност, формира методика и критерии за оценка на различните опции и възможните рискове, за да предложат оптимално решение на изпълнителната власт.

Ключова задача ще бъде сертифицирането на втората от планираните шест батальонни бойни групи.

Ще увеличим ученията с международно участие, и основно с Въоръжените сили на САЩ. Българо-американските учения през тази година бяха 44, миналата година бяха двойно по-малко, а за догодина са планирани 64. В този контекст бяха и водените от мен разговори в САЩ – за интензифициране на използването на съоръженията за подготовка и учения, а не за постоянно разполагане на армии и войски на САЩ. Стремим се в съюзен формат да ангажираме по-активно съвместно изградените със САЩ съоръжения и полигона „Ново село” за нуждите на подготовката на съюзниците и партньорите.

Както виждате, предстои ни една наистина наситена със събития година, но съм уверен, че с общите усилия на военни и цивилни ние ще успеем.